

مقاله پژوهشی**بررسی تأثیر تبلیغات از طریق شخصیت مشهور ورزشی در ایجاد تمایل به خرید کالاهای ورزشی و غیر ورزشی: یک مطالعه شبه تجربی****امیرحسین سپهریان^۱، سید مرتضی عظیم زاده^{۲*}، محمد کشتی دار^۳**

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

۳. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۱/۰۱ | تاریخ ارسال: ۱۳۹۹/۰۱/۰۱

Investigating the Effect of Advertising by the Famous Sports Figures on the Tendency to Buy Sports and non-sports Goods: A Quasi-Experimental Study**Amir Hossein Sepehrian¹, Seyed Morteza Azimzadeh^{2*}, Mohammad Keshtidar³**

1- M.A. in Sports Management, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad

2- Assistant Professor in Sports Management, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad

3- Associate Professor in Sports Management, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad

Received: (2019/12/22)**Accepted:** (2020/03/27)**Abstract**

Nowadays, identifying the factors influencing consumer purchase behavior has come at the forefront of corporate attention. Therefore, this study was conducted to investigate the impact of advertising using celebrity athletes on the intention to purchase sports and non-sports goods. This is an applied study that employs a quasi-experimental method. This study was conducted as a pre-test and post-test on an available and voluntary sample of 150 sports sciences students of the Ferdowsi University of Mashhad. Data were collected using Zaichkowski's Standardized Purchase Intention Questionnaire (1985) by SPSS version 23. Descriptive and inferential statistical methods were investigated. The results showed that celebrity athlete endorsement had a significant positive effect on the intention to purchase sports and non-sports goods. However, celebrity athlete endorsement has increased the intention to purchase sports goods significantly more than the intention to purchase non-sports goods. Thus, the use of celebrity athletes in advertising can exert a significant and beneficial influence on the behavior and intention of consumers to purchase sporting and non-sports goods. A celebrity endorser is advised to have the necessary expertise and knowledge about the products that he/she wants to advertise.

Keywords: Sports Advertising, Purchase Behavior, Endorser, Athlete Endorsement, Celebrity Athletes

چکیده

امروزه شناخت عواملی که بر رفتار خرید مصرف‌کنندگان تأثیر می‌گذارد در کانون توجه شرکت‌ها قرار گرفته است. از این‌رو، این پژوهش با هدف بررسی تأثیر تبلیغات از طریق شخصیت‌های مشهور ورزشی در ایجاد تمایل به خرید کالاهای ورزشی و غیر ورزشی به انجام رسید. پژوهش حاضر از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ روش شبه تجربی است. روش انجام این تحقیقات به صورت پیش‌آزمون و پس‌آزمون، در یک نمونه در دسترس و دلطلیب ۱۵۰ نفره از دانشجویان رشته علوم ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد بود. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ی استاندارد تمایل به خرید محصول زیچکووسکی (۱۹۸۵) جمع‌آوری شد و از طریق نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس نسخه ۲۳ و روش‌های آماری توصیفی و استنباطی بررسی شد. بررسی‌ها نشان داد که صحه‌گذاری شخصیت مشهور ورزشی در ایجاد تمایل به خرید کالای ورزشی و کالای غیر ورزشی تأثیر مثبت و معناداری داشت، اما صحه‌گذاری شخصیت مشهور ورزشی تمایل به خرید کالای ورزشی را به طور معناداری بیشتر از تمایل به خرید کالای غیر ورزشی افزایش داده است. بنابراین استفاده از شخصیت‌های مشهور ورزشی در تبلیغات می‌تواند بر رفتار و تمایل به خرید مشتریان کالاهای ورزشی و غیر ورزشی تأثیر قابل توجه و مطلوبی داشته باشد و بهتر است که صحه‌گذار مشهور در زمینه‌ی محصول مورد نظر تخصص و دانش لازم را داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: تبلیغات ورزشی، رفتار خرید، صحه‌گذار، صحه‌گذاری ورزشی، ورزشکاران مشهور

*Corresponding Author: Seyed Morteza Azimzadeh

Email: mortezaazimzade@um.ac.ir

* نویسنده مسئول: سید مرتضی عظیم زاده

پست الکترونیک: mortezaazimzade@um.ac.ir

مقدمه

همکاران^۵، ۲۰۱۶). ورزشکاران مطرح می‌توانند تأثیر بسیار زیادی در موفقیت شرکت‌ها داشته باشند. به عنوان نمونه، دیوید بکهام (فوتبالیست مشهور) به اندازه‌ای در ایجاد آگاهی نسبت به برنده شرکت‌ها مؤثر بوده است که در صنعت از آن با عنوان اثر بکهام یاد می‌شود (کیت^۶، ۲۰۱۱).

در کنار صحه‌گذاری یکی دیگر از روش‌های نوین تبلیغات که با رشد روزافروز رسانه‌های اجتماعی بین مردم، بستر مناسی برای بازاریابی مدرن فراهم کرده است، استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انجام تبلیغات است (کاپلان و هنلین^۷، ۲۰۱۰). چرا که شبکه‌های اجتماعی این امکان را فراهم می‌کنند که ایده‌ها و نظرهای جدید، به آسانی در میان افراد جابه‌جا شوند و مورد شناسایی و ارزیابی قرار گیرند. از این‌رو در برنامه‌های بازاریابی مدرن، شبکه‌های اجتماعی به دلیل این ویژگی و از سوی دیگر، حضور ابیوه کاربران و روابط گسترده میان آن‌ها، بهترین موقعیت را برای دستیابی به ایده‌ها و پی‌بردن به میزان مطلوبیت آن‌ها فراهم کرده است (واگر و اگرت^۸، ۲۰۱۶). از طرفی بازاریابی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی موبایلی به شرکت‌ها امکان ایجاد ارتباط مستقیم و بدون محدودیت زمانی و مکانی با مشتریان هدف را می‌دهد. بر این اساس از طریق این رسانه نوین، ارتباط بین تبلیغ‌کننده و مشتریان بالقوه به طور روزافزونی آسان گشته است (آئی ویکراما و واسیکووا^۹، ۲۰۱۴).

پژوهش‌های خارج کشور در زمینه‌ی صحه‌گذاری دارای قدامت بیشتری نسبت به تحقیقات داخل کشور بوده است و از دیدگاه‌های مختلفی مباحثت مربوط به صحه‌گذاری را تجزیه و تحلیل می‌کنند. در همین زمینه می‌توان به پژوهشی که توسط جاده‌او، کاتاریا و بیسویی^{۱۰} (۲۰۱۹) با عنوان "تجزیه و تحلیل تأثیر سخنگوی مورد استفاده در تبلیغات لوازم آرایشی" به منظور ایجاد اعتماد در فرایند خرید مشتریان هندی "انجام شد، اشاره کرد. آن‌ها در این پژوهش به این نتیجه رسیدند که نیت خرید در تبلیغاتی که از سخنگوی مشهور استفاده کرده‌اند بسیار مثبت است. در همین راستا، کنگ، چویی و چویی^{۱۱} (۲۰۱۹) در پژوهشی "تأثیر صحه‌گذاری شخصیت مشهور بر ارزش شرکت" را بررسی کردند. نتایج نشان داد که افزایش جذابیت، اعتبار و تخصص صحه‌گذار، تأثیر مثبتی بر ارزش

در دنیای رقابتی امروز یکی از کلیدی‌ترین اقدامات شرکت‌های تجاری که به درک مؤثر مشتریان از شرکت می‌انجامد، انتخاب یک ابزار ارتباطی مناسب برای معرفی محصولات و خدمات شرکت به مشتریان می‌باشد (سالم^{۱۲}، ۲۰۱۶). در این بین، یکی از ابزارهای مهم برای تأثیرگذاری بر خریداران احتمالی و یک وسیله مهم ارتباطی و ترویجی تبلیغات است که با توجه به تأثیراتش بر مشتریان، شرکت‌ها زمان و هزینه قابل توجهی را برای ایجاد و پخش آن صرف می‌نمایند (مؤتمنی و همکاران، ۲۰۱۲). در واقع نقش کلیدی تبلیغات در جذب مشتریان جدید و افزایش سهم بازار موجب شده است تا شرکت‌های تجاری فعالیت‌های تبلیغاتی خود را توسعه دهند و در این زمینه از راهبردهای ویژه استفاده کنند (درگی، ۲۰۱۱).

به همین منظور یکی از روش‌های نوین تبلیغات که متخصصان بازاریابی، با توجه به افزایش رقابت برای جلب مشتری و معرفی محصول جدید می‌توانند از آن سود ببرند استفاده از ستاره‌های رسانه‌ای مشهور و جذاب در تبلیغات است. این افراد مشهور می‌توانند به آگهی‌های تبلیغاتی کمک کنند تا نسبت به شلوغی رسانه‌ای موجود از وضعیت بر جسته‌ای برخوردار باشند (مودا، موسی و پوتیت^{۱۳}، ۲۰۱۲). در حقیقت شرکت‌ها بر مبنای فرسته‌هایی که شخصیت‌های مشهور برای محصولات و خدماتشان فراهم می‌کنند، به طور فزاینده‌ای در حال سرمایه‌گذاری میلیاردها دلار برای حضور این چهره‌های بر جسته در تبلیغات‌شان هستند تا ارزش برتر از نظر ادراک مشتریان از محصولات، برنده و اهداف خریداران را ایجاد کنند (احمد و همکاران^{۱۴}، ۲۰۱۵). صحه‌گذاری^{۱۵} زمانی رخ می‌دهد که یک ورزشکار یا هنرمند مشهور و محبوب از شهرت خود برای کمک به یک شرکت در فروش محصولاتش استفاده می‌کند. به دلیل وجود ارتباط روان‌شناختی قوی بین طرفداران و ستاره ورزشی، تأیید محصول توسط او روش بسیار مؤثری برای مقاعده کردن طرفداران به خرید محصول موردنظر می‌باشد (کشکر، قاسمی و تجاری، ۲۰۱۳). در واقع، مصرف کنندگان تمایل دارند از همان ارزش‌ها و عقایدی پیروی نمایند که مد نظر افراد مشهور می‌باشد؛ از این‌رو، ورزشکاران می‌توانند به خوبی از شهرت خود در تغییر ذهنیت مصرف کنندگان به سمت محصولات استفاده کنند (دیب و

-
- 5. Dibb & et al
  - 6. Keat
  - 7. Kaplan & Haenlein
  - 8. Wagner & Eggert
  - 9. Abeywickrama & Vasickova
  - 10. Jadhav, Kataria & Bisoyi
  - 11. Kang, Choi & Choi

-
- 1. Salem
  - 2. Muda, Musa & Putit
  - 3. Ahmed & et al
  - 4. Endorsement

تغییرات توان امواج آلفا و بتا در استراتژی تناسب بین محصول و صحه‌گذار بیشتر از استراتژی عدم تناسب بین محصول و صحه‌گذار است و استراتژی تناسب بین محصول و صحه‌گذار این ناحیه از مغز را بیشتر از استراتژی عدم تناسب بین محصول و صحه‌گذار درگیر می‌نماید. در همین راستا بازاریابان و محققان قادرند با رعایت این نکته در استراتژی‌های تبلیغاتی خود زمینه اثربخشی بیشتر فعالیت‌های ترویجی خود را فراهم کنند.

خیری و همکاران^۱ (۲۰۱۷) نیز در پژوهشی تحت عنوان "تأثیر صحه‌گذاری ورزشکاران ایرانی بر نگرش و قصد خرید مشتریان و ارائه مدل" به این نتیجه رسیدند که بین تمامی مؤلفه‌های قدرت ستاره ورزشکار با نگرش و قصد خرید محصول همبستگی معناداری وجود دارد. در همین راستا فتحیان و عسکریان^۲ (۲۰۱۵)، ارتباط تبلیغات توسط شخصیت‌های معروف بر میزان تمایل به خرید کفش‌های ورزشی در شهر تبریز را مورد بررسی قرار دادند و در پایان به این نتیجه رسیدند که ارتباط معنادار مثبتی بین استفاده از شخصیت‌های معروف ورزشی و تمایل مشتریان به خرید کفش ورزشی وجود دارد.

از طرفی برخی مطالعات نیز وجود دارند که برای صحه‌گذاری و تبلیغ شخصیت مشهور در راستای ایجاد تمایل و قصد خرید مصرف‌کننده تأثیر ناچیزی به دست آورده‌اند که از جمله این مطالعات می‌توان به پژوهش رنتون^۵ (۲۰۰۹) اشاره نمود که به بررسی تأثیر صحه‌گذاری ورزشکاران بر روی تمایل خرید مشتریان پرداخت و در نهایت نتیجه گرفت که تمامی مؤلفه‌های توان صحه‌گذار بر تمایل و قصد خرید مشتریان تأثیرگذار نمی‌باشد. در همین راستا، فینک و همکاران^۶ (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی بیان نمودند که ورزشکار بودن شخص مشهور در ایجاد تمایل به خرید محصول ورزشی تأثیری ندارد.

بر این اساس، محقق بر آن شد با توجه به اهمیت داشتن تبلیغات برای تمامی شرکت‌های تولیدی، خدماتی و بازرگانی در فروش کالاهای و خدماتی که ارائه می‌دهند و حضور روزافروز ورزشکاران ایرانی در عرصه تبلیغات و از سوی دیگر با توجه به اینکه در پژوهش‌های پیشین تأثیر صحه‌گذار مشهور ورزشی ایرانی فقط در تبلیغ کالای ورزشی یا غیر ورزشی بررسی شده بود و مشاهده خلاء تحقیقاتی در زمینه بررسی و مقایسه تأثیر صحه‌گذار ورزشی ایرانی

شرکت دارد، در حالی که از دست رفتن اعتبار شخصیت مشهور به شدت ارزش شرکت را کاهش می‌دهد.

از طرفی لی و همکاران^۳ (۲۰۱۷) در پژوهشی "تأثیر و تناسب صحه‌گذاری با تبلیغات بنری در وبسایت‌های ورزشی" را مورد بررسی قرار دادند. نتایج این بررسی نشان داد که شرکت‌کنندگان که آگهی را با صحه‌گذاری مشاهده کردند، تبلیغ بر روی آن‌ها تأثیر مثبت بیشتری را نسبت به افرادی که آگهی را بدون آن مشاهده کرده بودند گذاشته بود. در همین زمینه دو گالیج و لازارویچ^۴ (۲۰۱۷) به بررسی تأثیر تأیید ورزشکار مشهور بر عادات خرید پرداختند. بر اساس نتایج مطالعه آن‌ها، می‌توان نتیجه گیری کرد که اکثر مخاطبان با تبلیغ فرد مشهور ورزشی که به آن‌ها کمک می‌کند تا نام تجاری را شناسایی کنند جذب شده‌اند. لیو و همکاران^۵ (۲۰۱۶) همچنین در پژوهشی با عنوان "تأثیرهای شخصیت مشهور ورزشی برای مارک‌های لوکس" به این نتیجه رسیدند که بینش و نگرش‌های مصرف‌کنندگان کالاهای مصرفی لوکس چینی یک رابطه مثبت و قوی آماری قابل اعتمادی بین اعتبار و جذابیت صحه‌گذار ورزشی مشهور و رفتار خرید را تأیید می‌کند. در پژوهش دیزنبرگ، آلمندا و آموریم^۶ (۲۰۱۶) با عنوان "تأثیر اعتماد ستاره‌های ورزشی بر اهداف خرید" از رابطه بین تأیید مشهور ورزشی و قصد خرید حمایت شد. از جمله مطالعات داخلی نیز بیرامی، کریمی و حسینی (۲۰۱۹) در پژوهشی به "بررسی تصویرسازی برنده با تأکید بر عوامل هدایتی افراد مشهور ورزشی در تبلیغات رسانه‌ای" پرداختند. نتایج نشان داد که تأثیر تعدد افراد مشهور بر تصویرسازی برنده معنادار نبوده ولی تناسب افراد مشهور - برنده و فعالیت شخصیت‌های مشهور بر تصویرسازی برنده تأثیر مثبت و معناداری داشتند. این شخصیت‌ها به سبب شهرت، افتخارات و دیگر دستاوردها به عنوان گروه مرجع شناخته شده و با در اختیار گذاشتن تصویر، اعتبار و شهرت خود به یک شرکت تجاری باعث افزایش آگاهی مخاطبان و ترغیب آنان به خرید محصولات شده و در نتیجه افزایش فروش را به همراه دارند.

اسمعیلی و همکاران^۷ (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان "بررسی عصبی - روان‌شناختی صحه‌گذاری ورزشکاران مشهور در تصمیم به خرید محصولات ورزشی و غیرورزشی" نتیجه گرفتند که میزان

-
1. Lee & et al
  2. Dugalić & Lazarević
  3. Liu & et al
  4. Düsenerberg, Almeida & Amorim

5. Renton

6. Fink & et al

رسانه‌های تلگرام، اینستاگرام و ایمیل به ترتیب اولویت بود. از طرفی این پرسشنامه به منظور انتخاب شخصیت مشهور ورزشی صحه‌گذار از بین شش شخصیت مشهور ورزشی ایرانی (علی کریمی، علی دایی، سعید معروف، سید محمد موسوی، علیرضا جهانبخش و سردار آزمون) مورد استفاده قرار گرفت. این شش شخصیت با توجه به فاکتورهای جذابیت فیزیکی، تعداد طرفدار در فضای مجازی، سابقه خوب و حضور در سطح حرفه‌ای عرصه ورزش، شخصیت دوستداشتنی در بین ورزش دوستان از میان ورزشکاران ایرانی مشهور انتخاب شدند تا بعد از انتخاب توسط نمونه آماری محصولات مورد نظر را در پژوهش تبلیغ کنند. همچنین بعد از مشخص شدن صحه‌گذار مشهور ورزشی و رسانه تبلیغاتی منتخب به منظور گردآوری داده‌ها برای بررسی مسئله پژوهش ابزاری که مورد استفاده قرار گرفت پرسشنامه‌ی استاندارد تمایل به خرید و محصول بود که شامل ده سؤال در قالب طیف هفت گزینه‌ای لیکرت بود. از پرسشنامه تمایل به محصول در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون استفاده شد. روایی محتوایی و ظاهری پرسشنامه مذکور بعد از توزیع تعدادی از پرسشنامه‌ها بین صاحب‌نظران و استاید بازاریابی ورزشی و بر اساس نظرات آن‌ها تأیید شد. از طرفی برای محاسبه پایایی پرسشنامه تمایل به محصول تعداد ۳۰ عدد از این پرسشنامه‌ها برای یک نمونه اولیه به صورت الکترونیکی ارسال شد و پس از گردآوری آن‌ها از طریق محاسبه آلفای کرونباخ به وسیله نرم‌افزار اس.پی.اس.اس نسخه ۲۳ پایایی پرسشنامه تمایل به خرید محصول ورزشی و محصول غیر ورزشی در مرحله پیش‌آزمون به ترتیب (۰/۹۲۵) و (۰/۹۳۵) و در مرحله پس‌آزمون به ترتیب (۰/۹۲۰) و (۰/۹۰۲) به دست آمد.

از طرفی به وسیله توزیع یک پرسشنامه اولیه در یک گروه نمونه ۵۰ نفره شخص مشهور ورزشی از بین گزینه‌های موجود جهت صحه‌گذاری انتخاب شد. سپس با پرسشنامه اطلاعات فردی علاوه بر مشخصات نمونه‌های آماری رسانه‌ای را که باید تبلیغ در آن ارسال شود بر اساس بیشترین انتخاب از بین رسانه‌های تلگرام، اینستاگرام و ایمیل مشخص شد. نمونه‌های آماری در دو گروه همگن تفکیک و در کanal تبلیغاتی عضو شدند سپس برای گروه اول تبلیغات محصول ورزشی (کفش ورزشی) بدون صحه‌گذار مشهور و برای گروه دوم نیز تبلیغات محصول غیر ورزشی (عنیک آفتابی) بدون حضور صحه‌گذار به مدت دو هفته ارسال شد. جهت جلوگیری از تأثیر تبلیغات هم‌زمان سایر رسانه‌ها برند و محصول مورد نظر ساختگی انتخاب شد. در مرحله بعد، به وسیله پیش‌آزمون انجام شده، پرسشنامه تمایل به محصول در اختیار نمونه‌ها قرار گرفت تا میزان تمایل به خرید برند ساختگی کالای ورزشی و کالای غیر ورزشی، در این مرحله مورد بررسی قرار گیرد.

در این دو نوع تبلیغ و کالا به صورت همزمان و از طرفی ابهامات موجود در به کارگیری شبکه‌های اجتماعی تلفن‌های همراه، به عنوان رسانه و کanal تبلیغاتی و ارتباطی نوین با مخاطبان و همچنین با توجه به محدود بودن تحقیقات شبه تجربی و میدانی انجام شده و ویژگی‌های برتر این نوع تحقیق در کشف حقیقت و تعیین دقیق‌تر و بهتر روابط بین متغیرها به جامعه آماری، اقدام به انجام این تحقیق نماید تا به این روش به بررسی تأثیر متغیر مستقل تبلیغات از طریق شخصیت مشهور ورزشی در متغیر وابسته ایجاد تمایل به خرید مصرف‌کنندگان کالاهای ورزشی و غیر ورزشی بپردازد.

روش‌شناسی پژوهش

از نظر هدف پژوهش حاضر از نوع تحقیقات کاربردی است. از آنجا که در پژوهش حاضر دو گروه به صورت پیش‌آزمون و بدون مشاهده تبلیغات و پس آزمون بعد از یک دوره مداخله تبلیغاتی توسط شخصیت مشهور مورد ارزیابی قرار گرفتند و در انتهای نیز میانگین این دو گروه با هم مقایسه گردید و از طرفی سعی شد تأثیر عوامل مداخله‌گر همچون مشاهده تبلیغات همزمان در دیگر رسانه‌ها از طریق ایجاد برند و تبلیغ ساختگی و انتخاب محصولات تبلیغاتی که فرد صحه‌گذار تا قبل از پژوهش تجربه تبلیغ آن‌ها را نداشته است، به صورت نسبی تحت کنترل قرار بگیرد، در نتیجه روش پژوهش از ویژگی‌های پژوهش‌های شبه تجربی برخوردار است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان مقاطع کارشناسی و تحصیلات تكمیلی رشته علوم ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد تشکیل دادند که با روش نمونه‌گیری در دسترس و داوطلب انتخاب شدند. حجم نمونه آماری با توجه به پیشینه پژوهش و با در نظر گرفتن شبه تجربی بدون پژوهش و لزوم داشتن کنترل کامل بر نمونه‌های آماری، ارسال تبلیغات به مدت یک ماه برای نمونه‌های آماری و برقراری ارتباط و گرفتن بازخورد از تمام نمونه آماری تعداد ۱۵۰ نفر تعیین شد. نمونه آماری در دو گروه ۷۵ نفره تقسیم شدند که آزمون‌های همگن‌سازی روی آن‌ها انجام شد. جهت جلوگیری از افت آزمودنی‌ها در هر گروه ۱۰ نفر اضافه قرار گرفتند. گروه اول نمونه آماری تحت تأثیر تبلیغات کالای ورزشی و گروه دوم تحت تأثیر تبلیغات کالای غیر ورزشی که توسط شخصیت مشهور ورزشی صحه‌گذاری می‌شد، قرار گرفتند.

روش جمع‌آوری داده‌ها به صورت میدانی و با استفاده از پرسشنامه‌های انتخاب صحه‌گذار مشهور و رسانه‌ی تبلیغاتی منتخب و همچنین پرسشنامه‌ی استاندارد تمایل به خرید محصول زیچکowski^۱ (۱۹۸۵) بود. پرسشنامه‌ی انتخاب صحه‌گذار و رسانه تبلیغاتی برای انتخاب رسانه دلخواه به منظور ارسال تبلیغات از میان

1. Zaichkowsky

تی وابسته و مستقل برای سنجش تفاوت معنادار میان دو گروه وابسته و مستقل و آزمون d کو亨 برای سنجش میزان تأثیر مورد استفاده قرار گرفتند.

یافته‌های پژوهش

در این قسمت پس از گردآوری داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی به بررسی داده‌ها و آزمون فرضیات پرداخته شده است.

بر اساس اطلاعات حاصل از پرسشنامه انتخاب شخص نامدار که در بین یک نمونه ۵۰ نفره اولیه توزیع شد علیرضا جهانبخش بیشتر از سایر ورزشکاران مشهور (۴۸٪) به عنوان اولویت اول نمونه آماری در نظر گرفته شده بود که بر همین اساس به عنوان صحه‌گذار محصولات مد نظر پژوهش انتخاب شد (جدول ۱).

جدول ۱. انتخاب ورزشکار مشهور صحه‌گذار

Table 1. Select Celebrity Athlete Endorsing

درصد	فرانی	اوپریت اول	اوپریت اول
۴۸	۲۶	علیرضا	
		جهانبخش	
۱۶	۸	علی دایی	
۱۲	۶	علی کریمی	ورزشکار
۸	۴	سید محمد	مشهور
		موسوی	
۱۲	۶	سعید معروف	
۴	۲	سیدار آزمون	

اطلاعات حاصل از پرسشنامه اولیه که برای کسب وضعیت استفاده از رسانه‌های الکترونیکی و همچنین رسانه مورد علاقه نمونه آماری برای دریافت تبلیغات بین یک نمونه اولیه ۵۰ نفره توزیع شد در جدول دو نمایش داده شده‌اند. بر این اساس ایمیل و تلگرام بیشترین استفاده را داشتند و همچنین تلگرام با بیشترین علاقه برای ارسال تبلیغ (۷۴٪) به عنوان رسانه تبلیغاتی پژوهش انتخاب شد.

سپس به مدت دو هفته دیگر این بار برای گروه اول تبلیغات صحه‌گذاری شده محصول ورزشی و برای گروه دوم تبلیغات صحه‌گذاری شده محصول غیر ورزشی با حضور شخص صحه‌گذار انتخاب شده ارسال شد. تعداد ارسال تبلیغات با توجه به تعداد تارپ‌های مورد نیاز برای یک برنده جدید سه تبلیغ به صورت عکس، کلیپ و تبلیغات گرافیکی در نظر گرفته شده که در هر هفته به مدت یک ماه ارسال شد.

در بیان ساده، تارپ عبارت است از اندازه‌ای که یک تبلیغ در معرض مشاهده قرار می‌گیرد. این اصطلاح بازتابی از میزانی است که مخاطب در معرض تبلیغ قرار گرفته و تعداد عرضه‌هایی که یک تبلیغ کننده برای آن پول پرداخت می‌کند. نمره تارپ اندازه‌ای است از این که چه تعداد از افراد بازار مقصد در جلوی دستگاه گیرنده خود، به هنگام نمایش تبلیغ، نشسته‌اند. نمره تارپ مناسب برای تبلیغ برنده‌های جدید چیزی در حدود ۱۰۰-۲۰۰ تارپ می‌باشد. در همین راستا، رقم ۵۰ تارپ، رقمی سبک وزن و رقم ۴۰۰ تارپ، رقمی سنگین وزن برای یک تبلیغ در هفته محسوب می‌شود (ساترلند، ۲۰۰۸). در واقع، نمره تارپ هفتگی تبلیغات از طریق ضرب متوسط تعداد دفعاتی که تبلیغ در معرض دید مخاطب قرار گرفته است در درصد افرادی که در هفته تبلیغ را مشاهده کرده‌اند به دست می‌آید. برای مثال کل بازار هدف مورد نظر ممکن است در یک هفته تبلیغ را دیده باشند و ممکن است آن را به طور میانگین ۲/۱ بار دیده باشند یا تنها ۵۰ درصد از مخاطبان مورد نظر تبلیغ را دیده باشند، ولی آن را به طور میانگین ۴/۲ بار مشاهده کرده باشند در این صورت کل تارپ در این دو حالت یکسان و رقم ۲۱۰ را تشکیل می‌دهد.

در این راستا محقق برای تأثیرگذاری مناسب تبلیغات نمره تارپ ۱۵۰ را مدنظر قرار داد. بر اساس پیش‌بینی‌ها با ارسال هر تبلیغ حدود ۵۰ درصد نمونه آماری تبلیغ موردنظر را مشاهده می‌کنند، از این‌رو با توجه به رابطه (تعداد تارپ هفتگی = تعداد تبلیغ ارسالی در یک هفته × درصد افرادی که در هر ارسال تبلیغ را مشاهده می‌کنند)، تعداد تبلیغ ارسالی در یک هفته سه تا چهار تبلیغ برآورد شد.

در مرحله پس‌آزمون نیز، پرسشنامه‌ی تمایل به برنده - محصول در اختیار نمونه‌های آماری قرار گرفت تا بر اساس نتایج به دست آمده اقدام به تحلیل آماری داده‌ها و مشاهده تغییرات به وجود آمده در متغیر وابسته تمایل به خرید گردد. در پایان به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح آمار توصیفی از میانگین، انحراف معیار، جداول و نمودارها و در سطح آمار استنباطی از آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای سنجش نرمال بودن توزیع داده‌ها، آزمون

جدول ۲. رسانه الکترونیکی مورد استفاده و تبلیغاتی

Table 2. The Electronic Media Used And Advertising

رسانه مورد علاقه دریافت تبلیغ			وضعیت استفاده			رسانه
درصد	فرانی	درصد	فرانی	درصد	رسانه	
۷۴	۳۷	۷۶	۳۸	تلگرام		
۱۶	۸	۶۰	۳۰	ایнстاگرام		
۱۰	۵	۸۶	۴۳	ایمیل		

گردد که آیا تغییر معناداری در تمایل به خرید کالای ورزشی پس از تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی ایجاد شده است یا خیر. بر این اساس، نتایج جدول سه نشان داد که نمره تمایل به خرید در پیش‌آزمون $34/68$ بود که در پس‌آزمون به $50/50$ افزایش یافته است و این افزایش از نظر آماری نیز معنادار می‌باشد ($P=0.001$). در همین راستا، اندازه اثر کوهن به دست آمده 0.94 می‌باشد که بیش از 0.8 است؛ و این بدین معنا است که اثر مداخله انجام شده، در گروه اندازه اثرهای بسیار بزرگ قرار می‌گیرد و می‌توان نتیجه گرفت که تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی تأثیر بسیار بالایی بر ایجاد تمایل به خرید کالای ورزشی داشته است.

نتایج بررسی نرم‌البودن داده‌های پژوهش از طریق آزمون کلموگروف – اسمیرنوف برای تمایل به خرید کفش ورزشی ($P=0.192$) و برای تمایل به خرید عینک آفتابی ($P=0.097$) به دست آمد که بیانگر نرم‌البودن داده‌ها بود و بنابراین از آزمون‌های پارامتریک برای بررسی داده‌ها استفاده شد.

در این قسمت به بررسی اثر تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشکار در ایجاد تمایل به خرید پرداخته شد؛ از این روز، ابتدا نمره تمایل به خرید کالای ورزشی بعد از دو هفته تبلیغ بدون حضور صحه گذار از طریق پرسشنامه به دست آمد. سپس مداخله تبلیغات توسط شخصیت‌های مشهور بر روی نمونه انجام گرفت و در پس‌آزمون تمایل به خرید این گروه مجدداً ثبت شد. در مرحله بعد با استفاده از تحلیل t زوجی نمره پس‌آزمون با پیش‌آزمون مقایسه شد تا مشخص

جدول ۳. آزمون t زوجی بررسی تمایل به خرید کالای ورزشی

Table 3. Paired-Samples T-Test

P-value	t	انحراف استاندارد	میانگین	مرحله	متغیر
0.001	$-11/01$	$8/6$	$34/68$	پیش‌آزمون	تمایل به خرید
		$6/7$	$50/50$	پس‌آزمون	

شده است نمره تمایل به خرید در پیش‌آزمون $34/09$ بود که در پس‌آزمون به $46/32$ افزایش یافته است و این افزایش از نظر آماری نیز معنادار است ($P=0.001$). همچنین، اندازه اثر کوهن 0.98 به دست آمد که بیش از 0.8 است؛ بنابراین اثر مداخله انجام شده، از جمله اندازه اثرهای بسیار بزرگ است و می‌توان نتیجه گرفت که تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی تأثیر بسیار بالایی بر ایجاد تمایل به خرید کالای غیر ورزشی نیز داشته است (جدول ۴).

از طرفی، نمره تمایل به خرید کالای غیر ورزشی نیز بعد از انجام دو هفته تبلیغ بدون حضور صحه گذار ورزشی مشهور به وسیله پرسشنامه به دست آمد. سپس مداخله تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی بر روی نمونه به مدت دو هفته دیگر انجام گرفت و در پس‌آزمون تمایل به خرید این گروه برای بار دیگر ثبت شد.

در ادامه از طریق تحلیل t زوجی نمره پس‌آزمون با پیش‌آزمون مورد مقایسه قرار گرفت تا مشخص شود که آیا تغییر معناداری در تمایل به خرید کالای غیر ورزشی پس از تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی ایجاد شده است یا خیر. به همین منظور، همانطور که در جدول چهار نشان داده

جدول ۴. آزمون زوجی بررسی تمایل به خرید کالای غیر ورزشی

Table 4. Paired-Samples T-Test

P-value	T	انحراف استاندارد	میانگین	مرحله	متغیر
.۰/۰۰۱	-۸/۴۰	۱۰/۱۰	۳۴/۰۹	پیش آزمون	تمایل به خرید
		۶/۱۰	۴۶/۳۲	پس آزمون	

همان‌گونه که جدول شش نشان می‌دهد نتایج آزمون لون نشانگر همگن بودن واریانس‌ها است بنابراین از خروجی مربوط به واریانس‌های همگن استفاده شد. در همین راستا، مقادیر معناداری آزمون تی نشانگر تفاوت معنادار بین میانگین‌های دو گروه بود به این معنی که میانگین تمایل به خرید کالای ورزشی تبلیغ شده توسط شخص مشهور ورزشی به طور معناداری بالاتر از میانگین تمایل به خرید کالای غیر ورزشی تبلیغ شده توسط شخص مشهور ورزشی است.

در نهایت جهت سنجش تفاوت میانگین نمرات تمایل به خرید دو گروه که تحت تأثیر تبلیغات کالای ورزشی و غیر ورزشی قرار گرفته‌اند از آزمون تی مستقل استفاده شد. مطابق نتایج جدول پنج شرکت‌کنندگانی که تحت تأثیر تبلیغات کالای ورزشی قرار گرفتند نمره‌ی تمایل به خرید بیشتری (میانگین= ۵۰/۵۰ و انحراف معیار= ۶/۷۹) از کسانی که تحت تأثیر تبلیغات کالای غیر ورزشی قرار گرفتند (میانگین= ۴۶/۳۲ و انحراف معیار= ۶/۱۸) داشتند. در ادامه نتایج آزمون تفاوت معنادار بین این دو متغیر انجام شد.

جدول ۵. مقادیر شاخص‌های توصیفی دو گروه مستقل

Table 5. The Descriptive Indices

خطای استاندارد میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	مقایسه تمایل به خرید
۰/۷۸	۶/۷۹	۵۰/۵۰	کالای ورزشی
۰/۷۱	۶/۱۸	۴۶/۳۲	کالای غیر ورزشی

جدول ۶. آزمون تی مستقل

Table 6. Independent T-Test

F	Sig	t	df	sig	تفاوت خطای استاندارد میانگین
واریانس همگن	۰/۷۶۷	۰/۳۸۳	۳/۹۴۶	۱۴۸	۰/۰۰۱
واریانس ناهمگن			۱۴۶/۷۳	۰/۰۰۱	۴/۱۸

رویکرد بسیار مهم استفاده از افراد مشهور در تبلیغات در حوزه صحه‌گذاری این نتیجه با بسیاری از نتایج تحقیقات همچون جاده‌ها و همکاران (۲۰۱۹)، کنگ و همکاران (۲۰۱۹)، دوگالیچ و لازارویچ (۲۰۱۷)، لیو و همکاران (۲۰۱۶) و فتحیان و عسکریان (۲۰۱۵) که مؤید تأثیر مثبت استفاده از شخصیت‌های مشهور در تبلیغات در جهت ایجاد تمایل به خرید محصولات مختلف بودند، همخوانی دارد.

در این بین برخی مطالعات نیز وجود دارند که تأثیر صحه‌گذاری شخصیت مشهور را بر ایجاد تمایل و قصد خرید مصرف‌کننده ناچیز قلمداد می‌کنند. در همین زمینه می‌توان به مطالعات رتون (۲۰۰۹) و فینک و همکاران (۲۰۱۲) اشاره کرد که نتیجه گرفتند صحه‌گذاری ورزشکاران مشهور بر تمایل و

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از رویه‌های جدید تبلیغاتی، تمایل بازاریابان به استفاده از ورزشکاران مشهور در تبلیغات است چرا که ورزشکاران مشهور علاقمندان بی‌شماری در سطح جهان دارند که از رفتار آن‌ها تأثیر می‌گیرند (بریگهام، ۲۰۱۱)؛ بنابراین یکی از تکنیک‌های تأثیرگذاری بر نیات خرید مشتریان استفاده از ورزشکاران مشهور در تبلیغات محصولات می‌باشد؛ همچنان که نتایج پژوهش حاضر تأیید می‌کند که تبلیغات توسط شخصیت‌های مشهور ورزشکار در ایجاد تمایل به خرید کالاهای ورزشی تأثیر دارد. با تکیه بر

ورزشی با بهره‌مندی از ویژگی‌های شخصیتی مشبی همچون جذابیت، محبوبیت و شهرتی که در میان عامه مردم دارند می‌توانند در نقش صحه‌گذار در تبلیغات برای شرکت‌ها و فروشنده‌گان محصولات غیر ورزشی نیز یک مزیت و استراتژی رقابتی محسوس در جهت ایجاد تمایل خرید مشتریانشان محسوب شوند.

در نهایت بررسی نتایج پژوهش نشان داد تأثیر تبلیغات صحه‌گذاری شده توسط شخصیت مشهور در گروه محسول ورزشی به طور معنادار بیشتر از محصول غیر ورزشی بود. نتایج پژوهش‌هایی همچون اسمعیلی و همکاران (۲۰۱۹)، بیرامی و همکاران (۲۰۱۹)، لی و همکاران (۲۰۱۷)، فینک و همکاران (۲۰۱۲) و بریگهام (۲۰۱۱) با این نتیجه پژوهش به صورت مستقیم و غیرمستقیم همخوانی دارد و نتیجه گرفته‌اند که صحه‌گذاری شخصیت مشهور برای محصولاتی که ارتباط نزدیکی با آن‌ها دارد به نسبت محصولاتی که ارتباط کمی با آن‌ها دارد مؤثرتر می‌باشد. در یکی از این پژوهش‌ها کورنینگ و بوید^۱ (۲۰۰۹) نشان دادند که صحه‌گذاری ورزشکار مشهور در هر دو گروه محصول ورزشی و غیر ورزشی تأثیر مطلوب دارد اما این تأثیر برای برند ورزشی نسبت به برند غیر ورزشی به طور معناداری بیشتر است.

از جمله مطالعات اندکی که نتایجشان با این نتیجه پژوهش ناهمسو است و به عبارتی بین تأثیر صحه‌گذاری محصولات مرتبط و نامرتبط با شخصیت مشهور تفاوتی به دست نیاوردند می‌توان به پژوهش‌های دینگ و همکاران (۲۰۱۱) و اسماعیل پور و همکاران (۲۰۱۷) اشاره کرد. این ناهمسو بودن می‌تواند به دلیل جامعه آماری، روش‌های انجام تبلیغات و محصولات مورد تبلیغ متفاوت پژوهش‌ها باشد. در نهایت با توجه به اینکه بسیاری از تحقیقات از این نتیجه پژوهش مبنی بر تفاوت معنادار بین صحه‌گذاری شخصیت مشهور در ایجاد تمایل به خرید کالای ورزشی و غیر ورزشی حمایت کرده‌اند می‌توان گفت با وجود تأثیر مطلوب صحه‌گذاری ورزشکاران برای محصولات ورزشی و غیر ورزشی بهتر است از ورزشکاران برای صحه‌گذاری محصولات ورزشی استفاده شود تا تأثیرگذاری آن‌ها بر تبلیغات افزایش یابد. این موضوع حاکی از آن است که در تبلیغات صحه‌گذاری شده باید بین تصویر صحه‌گذار و محصول مورد تبلیغ در ذهن مخاطب نزدیکی و ارتباط وجود داشته باشد تا بتوان از حداکثر توان صحه‌گذار مشهور در امر تأثیرگذاری بر رفتار خرید مشتریان بهره‌مند شد.

همچنین، از یافته‌های جانبی این پژوهش جایگاه قابل قبول رسانه‌های الکترونیکی مورد استفاده در بین نمونه آماری از جمله

قصد خرید مشتریان تأثیرگذار نیست و از این نظر با نتایج پژوهش حاضر ناهمسو می‌باشد. این ناهمسو بودن را می‌توان به دلیل تفاوت در جامعه‌ی آماری و شیوه‌ی انجام تبلیغات مرتبط دانست چرا که در پژوهش حاضر برخلاف پژوهش‌های مذکور که تبلیغات را فقط به صورت عکس برای مخاطبین نمایش می‌دادند از ارسال فیلم و تیزر تبلیغاتی که قابلیت انتقال همزمان صدا و تصویر را دارند در رسانه‌ی اجتماعی تلگرام نیز استفاده شد.

در مجموع به دلیل تأثیر بسیار بالایی که در پژوهش برای صحه‌گذاری ورزشکار مشهور در ایجاد تمایل به خرید کالای ورزشی به دست آمده و از طرفی با توجه به ذکر مطالعات بسیار زیادی که از این نتیجه حمایت می‌کنند می‌توان عنوان کرد که صحه‌گذاری ورزشکار مشهور همچنان یک عامل کلیدی در ایجاد تمایل به خرید محصولات ورزشی محسوب می‌شود. در واقع ورزشکاران مشهور با حضور در تبلیغات به دلیل انتقال تصویر مثبت و محبوبیتی که در ذهن مخاطبان دارند به محصول ورزشی مورد تبلیغ می‌توانند بر ذهنیت مشتریان از محصول تأثیر بگذارند و در آنها تمایل به خرید ایجاد کنند و در این بین شرکت‌ها و تولیدکنندگانی که محصولات ورزشی آن‌ها توسط صحه‌گذاران ورزشی تبلیغ می‌شود مزیت رقابتی محسوسی نسبت به رقبا به دست می‌آورند.

از طرفی نتایج پژوهش نشان داد که تبلیغات توسط شخصیت مشهور ورزشی در ایجاد تمایل به خرید کالای غیر ورزشی نیز تأثیر دارد. این نتیجه با نتایج بسیاری از مطالعات همخوانی دارد و به عبارتی بسیاری از محققان به تأثیر مثبت حضور صحه‌گذار مشهور بر رفتار خرید مشتریان دست یافته‌اند از آن جمله می‌توان جاده‌او و همکاران (۲۰۱۹)، کنگ و همکاران (۲۰۱۹)، لی و همکاران (۲۰۱۷) و دوگالیچ و لازارویچ (۲۰۱۷)، دیزبرگ و همکاران (۲۰۱۶) و خیری و همکاران (۲۰۱۷) اشاره کرد. در این میان این نتیجه با نتایج حاصل از پژوهش‌های فینک و همکاران (۲۰۱۲) و رتون (۲۰۰۹) که به تأثیر ناچیز یا عدم تأثیر صحه‌گذاری شخصیت مشهور بر رفتار و تمایل خرید مشتریان دست یافته‌اند ناهمسو می‌باشد. ناهمسو بودن پژوهش حاضر با این پژوهش‌ها را می‌توان ناشی از تفاوت در جامعه آماری و تفاوت در شیوه‌های ارسال و طراحی تبلیغات دانست. در مجموع با توجه به تأثیر بسیار بالایی که در پژوهش برای صحه‌گذاری ورزشکار مشهور در ایجاد تمایل به خرید کالای غیر ورزشی به دست آمد و همچنین مطالعات که از این نتیجه حمایت می‌کنند می‌توان صحه‌گذاری شخصیت مشهور ورزشی را یک عامل مهم در ایجاد تمایل به خرید محصولات غیر ورزشی نیز محسوب کرد. این مطلب نشان می‌دهد که صحه‌گذاران مشهور

که از اینترنت به عنوان کanal ارتباطی با مشتریان استفاده بیشتری بکنند و از فضای تبلیغات به روش‌های سنتی همچون بیلبورد و تلویزیونی و غیره فاصله بگیرند. در همین زمینه، بیشترین رسانه‌های مورد استفاده و علاقه نمونه آماری تلگرام بود بنابرین به مسئولین حوزه ارتباطات پیشنهاد می‌گردد با توجه اقبال زیاد مردم بستر مناسب جهت رفع فیلتر این برنامه کاربردی و البته استفاده بهینه از آن را فراهم کنند.

با توجه به اینکه نتایج پژوهش از تأثیر صحه‌گذاری شخصیت مشهور ورزشی بر رفتار خرید مشتریان حکایت داشت. لذا، به ورزشکاران توصیه می‌شود در این عرصه بیشتر فعالیت کنند تا از پتانسیل مالی موجود در این عرصه استفاده کنند. از طرفی، به فعالان عرصه تبلیغات و کسب‌وکار نیز پیشنهاد می‌شود از ورزشکاران مشهور بومی نیز در کنار ورزشکاران غیر ایرانی مشهور در تبلیغات محصولات خود استفاده کنند و از مزایای صحه‌گذاری این شخصیت‌ها برای محصولات ورزشی و غیر ورزشی بهره‌مند شوند و به عبارتی فقط به استفاده از صحه‌گذاران ورزشی در تبلیغات ورزشی محدود نشوند و دیگر محصولات غیر ورزشی را نیز از این مزیت تبلیغاتی برخوردار کنند. از طرفی نتایج این پژوهش حاکی از فرست و پتانسیل مناسبی برای ورزشکاران ایرانی جهت حضور در برنامه‌های تبلیغاتی به عنوان صحه‌گذار است تا علاوه بر کمک به ورزشکاران از نظر مالی و اعتباری به شرکت‌های تجاری نیز امکان استفاده از صحه‌گذاران بومی را بدهد و باعث کاهش هزینه‌های تبلیغاتی آن‌ها شود چرا که حضور ورزشکاران غیر ایرانی در تبلیغات با بار مالی زیادی برای شرکت‌ها همراه است.

البته لازم به ذکر است که پژوهش حاضر از ورزشکار صحه‌گذار مرد برای تبلیغات استفاده کرد که می‌توان با توجه به محدودیت‌های موجود در زمینه صحه‌گذاری ورزشکاران زن ایرانی برای محصولات در داخل کشور پژوهشی انجام داد و به شناخت پتانسیل موجود برای صحه‌گذاری بانوان ورزشکار نیز مبادرت ورزید. دیگر محدودیت پژوهش بررسی محصول ورزشی و غیر ورزشی در مرحله معرفی چرخه عمر محصول با توجه به برنده ساختگی محصولات بود که پیشنهاد می‌گردد پژوهشی برای بررسی محصولات صحه‌گذاری شده در سایر مراحل چرخه عمر محصول نیز انجام داد.

ایمیل، تلگرام و اینستاگرام و از طرفی تمایل بسیار بالای دریافت پیام‌های تبلیغاتی از طریق تلگرام نسبت به سایر رسانه‌ها بود. این برتری و رشد بسیار محسوس استفاده از رسانه‌های اینترنتی می‌تواند ناشی از افزایش قابلیت‌های چند رسانه‌ای تلفن‌های همراه، دسترسی فوری و انتخابی افراد به اخبار و اطلاعات در ستر اینترنت پسرعت باشد. از سوی دیگر دلیل اقبال زیاد و محبوبیت پیام‌رسان تلگرام در ایران که نتایج این تحقیق و آمارهای سایت الکسا گواه آن است را می‌توان به ویژگی‌های امنیتی، حفظ حریم شخصی افراد، قابلیت‌های جذاب این پیام‌رسان نسبت به سایر پیام‌رسان‌های تلفن همراه مربوط دانست.

در نهایت نتیجه کلی این پژوهش حاکی از تأثیر و نقش بسیار مهم و مثبت صحه‌گذاری ورزشکار مشهور در تبلیغات محصولات ورزشی و غیر ورزشی در بستر شبکه اجتماعی تلگرام می‌باشد. اکثر افراد علاقه دارند که یا خودشان شخصیت مشهور و برجسته‌ای باشند یا حداقل شیوه افراد مشهور باشند. در واقع مردم مایل‌اند مانند شخصیت‌های مشهور رفتار کنند و محصولاتی که آن‌ها استفاده می‌کنند را مورد استفاده قرار دهند تا بتوانند ویژگی‌های شخصیت‌های مشهور را به دست آورند و از این طریق موقعیت اجتماعی خود را افزایش دهند. لذا، به منظور کسب این ویژگی‌ها و موقعیت اجتماعی بالاتر، تلاش می‌کنند محصولات مورد تأیید و استفاده شخصیت‌های مشهور را بخرند و مورد استفاده قرار دهند. از طرفی تفاوت بین ایجاد تمایل به خرید کالای ورزشی و غیر ورزشی تبلیغ شده توسط شخصیت مشهور ورزشی را می‌توان ناشی از تأثیر بسزای داشت و تخصص فرد مشهور در رابطه با محصول بر کیفیت درک شده و اعتماد بیشتر مشتریان نسبت به محصولات تبلیغ شده دانست. در واقع هر چه میزان تخصص صحه‌گذار مشهور در زمینه محصول بیشتر باشد قدرت قانع کنندگی او نیز بیشتر است و قصد خرید بیشتر را برای یک نام تجاری ایجاد می‌کند که البته این موضوع نقش و تأثیر صحه‌گذاران مشهور ورزشی در تبلیغات محصولات غیر ورزشی را نفی نمی‌کند بلکه برای آن تأثیر کمتری نسبت به حالت وجود رابطه بین صحه‌گذار و محصول مورد تبلیغ قائل است.

در مسیر استفاده بهتر از نتایج پژوهش راهکارها و پیشنهاداتی برای ورزشکاران، تولیدکنندگان و فروشندهان محصولات ورزشی و غیر ورزشی و سیاست‌گذاران عرصه تبلیغات ارائه می‌شود. در همین راستا، بر اساس نتایج پژوهش اکثر نمونه آماری حداقل یکی از رسانه‌های الکترونیک را استفاده می‌کرند بنابراین به فعالان و سیاست‌گذاران عرصه بازاریابی و تبلیغات پیشنهاد می‌گردد

References

1. Abeywickrama, M., & Vasickova, J. (2014). Attitude towards mobile advertising and purchase intention of Swedish customers: A quantitative study on the impact of message content and flow experience. Bachelor thesis. Umea School of Business and Economics.
  2. Ahmed, R. R., Seedani, S. K., Ahuja, M. K., & Paryani, S. K. (2015). Impact of celebrity endorsement on consumer buying behavior. *Journal of Marketing and Consumer Research*, 16, 12–20.
  3. Bragança Düsenberg, N., Cunha de Almeida, V. M., & Barbosa de Amorim, J. G. (2016). The influence of sports celebrity credibility on purchase intention: the moderating effect of gender and consumer sports-involvement. *BBR-Brazilian Business Review*, 13, 1-21. Doi: 10.15728/edicaoesp.2016.1
  4. Beyrami Joghannab, L., Karimi, J., & Hosseini, M. (2019). Brand image with emphasis on the leading factors of sports celebrities in media advertising. *Communication Management in Sport Media*, 7 (2), 23-35. (Persian). Doi: 10.30473/JSM.2019.46828.1330
  5. Brigham, C. M. (2011). Sport website advertising: The impact congruity and endorsement on banner advertising effectiveness. Master Thesis of master degree. department of kinesiology. University of central Missouri.
  6. Darghi, P. (2011). Marketing teacher notes. Tehran: Marketing Press. (Persian).
  7. Dibb, S., Simkin, L., Pride, W. M., & Ferrell, O. C. (2012). *Marketing: Concepts and Strategies* (6th ed). London: Cengage.
  8. Ding, H., Molchanov, A. E., & Stork, P. A. (2011). The value of celebrity endorsements: A stock market perspective. *Marketing Letters*, 22 (2), 147-163. Doi: 10.1007/s11002-010-9117-y
  9. Dugalić, S., & Lazarević, S. (2017). The impact of celebrity athlete endorsement on purchasing habits. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 3 (14), 435-446. Doi: 10.22190/FUPES1603435D
  10. Esmaeeli, M., Ghaedi, A., Ghasemian, M. R., & Izadi, B. (2019). Neuro-Psychological study of famous athletes endorsement in purchasing decision of sports and non-sports products. *Communication Management in Sport Media*, 7 (2), 40-50.
- (Persian).Doi:10.30473/JSM.2020.49507.1361
11. Fathiyan, R., & Askariyan, F. (2015). The relationship of advertising by famous figures on the tendency to buy sports shoes. *Sports Management Journal*, 2 (7), 275-267. (Persian).
  12. Fink, J. S., Parker, H. M., Cunningham, G. B., & Cuneen, J. (2012). Female athlete endorsers: Determinants of effectiveness. *Sport Management Review*, 15 (1), 13-22. Doi: 10.1016/j.smr.2011.01.003
  13. Ismail Poor, M., Bahrainini Zad, M., & Zarei, K. (2017). Examination of the effect of the use of well-known advertisers in advertisements on consumer attitudes towards advertising. *New research marketing researches*. 24 (1), 1-22. (Persian)
  14. Jadhav, S., Kataria, R., & Bisoyi, D. (2019). To Analyze the Impact of Spokesperson Used in Cosmetic Advertisements for Trust Building of the Indian Customers Buying Intention. In *Research into Design for a Connected World*, 587-598. Doi: 10.1007/978-981-13-5977-4_50
  15. Kang, M. Y., Choi, Y., & Choi, J. (2019). The effect of celebrity endorsement on sustainable firm value: evidence from the Korean telecommunications industry. *International Journal of Advertising*, 38 (4), 1-14. Doi: 10.1080/02650487.2019.1601910

16. Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53 (1), 59-68. Doi: 10.1016/j.bushor.2009.09.003
17. Keat, L. H. (2011). Beckham vs Fandi: the effectiveness of local sports celebrities in advertisements. Singapore, International Conference on Social Science and Humanity (IPEDR), 5, 171-174. Doi: 10.12720/jmmc.2.1.44-47
18. Keshkar, S., Ghasemi, H., & Tojari, F. (2013). Sport marketing management. Tehran: Elam va Hrkat.first edition, 56. (Persian)
19. Khabiri, M., Sajjadi, N., Hamidi, M., & Bashiri, M. (2017). The effect of Iranian athletes' confirmation on the attitude and intention of customer purchases and the presentation of the model. *Journal of Physiology Research and Management in Sport*, 9 (1), 91-111. (Persian)
20. Koernig, S. K., & Boyd, T. C. (2009). To catch a tiger or let him go: The match-up effect and athlete endorsers for sport and non-sport brands. *Sport Marketing Quarterly*, 18 (1), 25.
21. Lee, W. Y., Hur, Y., Kim, D. Y., & Brigham, C. (2017). The effect of endorsement and congruence on banner ads on sports websites. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, 18 (3), 263-280. Doi: 10.1108/IJSMS-08-2017-096
22. Liu, L., Parganas, P., Chadwick, S., Anagnostopoulos, C., & Parganas, P. (2016). Sports celebrity endorsements of luxury brands: the case of Chinese consumers. *International Journal of Sport Management, Recreation and Tourism*, 25, 45-68. Doi: 10.5199/ijsmart-1791-874X-25d
23. Muda, M., Musa, R., & Putit, L. (2012). Breaking through the clutter in media environment: how do celebrities help?. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 42, 374-382. Doi: 10.1016/j.sbspro.2012.04.201
24. Mutmani, Y., Moradi, H., Hemmati, A., & Aqaqi, M. (2012). The impact of the use of SMS services on the attitude toward advertising. *Journal of Business Outlook*, 11 (10), 95-115. (Persian).
25. Renton, K. (2009). Impact of athletic endorsements on consumers purchase intentions. A Dissertation submitted to the Department of Textiles and Consumer Sciences in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy.
26. Roy, S., Jain, V., & Rana, P. (2013). The moderating role of consumer personality and source credibility in celebrity endorsements. *Asia-Pacific Journal of Business Administration*, 5 (1), 72 – 88. Doi: 10.1108/17574321311304549
27. Salem, M. Z. Y. (2016). Factors affecting consumer attitudes, intentions and behaviors toward SMS advertising in Palestine. *Indian Journal of Science and Technology*, 9 (4), 1-14. Doi: 10.17485/ijst/2016/v9i4/80216
28. Sutherland, M. (2009), Advertising and the mind of the consumer: what works, what doesn't, and why, 3th ed, Allen & Unwin Publications.
29. Wagner, S. M., & Eggert, A. (2016). Co-management of purchasing and marketing: Why, when and how?. *Industrial Marketing Management*, 52, 27-36. Doi: 10.1016/j.indmarman.2015.07.012
30. Zaichkowsky, J. L. (1985). Measuring the involvement construct. *Journal of consumer research*, 12 (3), 341-352. Doi: 10.1086/208520

